

**How Did
Everything
Get Here?**

Steve Flatt

Nigute Ibintu Byose Byageze Hano?

Kurema cyangwa Big Bang?

Byose byatangiye bite? Ibintu byose byaturutse he? Ibintu byambere umuntu amenya nibintu bimukikije, isiyo hanze. Iyo umwana aje muri iyisi, aba azi abantu nibintu kuruta uko amuzi wenyine. Nibyinshi byokumenya hanze kuruta imbere. Uko ibihe bigendabisimburana, batangira kubona ko hari ibibazo bijyanye n'aho ibyo bintu byose byaturutse. Ugereranije umwana muto arashobora gutangira kubaza ibibazo bijyanye ninkomoko kandi ibyo bibazo biroroshye mbere. Umwana arashobora kuvuga ati:

"Inyenyeri zo mwijuru zaturutse he?" Ikibazo cyoroshye mubisanzwe kibona igisubizo cyoroshye. Niba umubyeyizera Imana, umukristo, igisubizogishoborakuba, "Imana ibashyireyo." Niba umubyeyi ari umuhakanamana, utizera, igisubizogishoborakuba, "kera cyane habaye igisasu kinini gusa ibintu bigwa mu kirere."

Mugihe bagenda bakura ibibazo birushaho kuba ingorabahizi, ntabwo "inyenyeri zageze" gusa cyangwa "ukwezi kwageze". Nigute dushobora gusobanura galaxy zifite trillioni yimyaka yumucyo? Nigute dushobora gusobanura ubunini bwumubiri wumuntu, ubwonko bwumuntu, impyiko, cyangwa ijisho? Nigute dushobora gusobanura amategekoyose nimiterereya fiziki ifata ibyo bintu byose hamwe? Ibyo byose byaturutse he? Ibibazo byinshi bikomeye bisaba ibisubizo bihanitse kandi byumvikana. Turashaka ibisubizo byateguwe byihanganira kubaza no gukora iperereza. Nibyiza kandi ko twakagombye kubaza inkomoko, tugasaba igisubizo cyukuri hamwe namakuru yose azwi kandi byumvikana mugihe cyo kubazwa natwe hamwe nabanegura. Nigitutsi ubwenge bwacu kwakira igisubizo kitari ukuri cyangwa cyateguwe nabi.

Dutangiye kubona ko isokoyibintubyosearibyho, nisoko ndengakamere, isoko yububasha nubwengebuhebuje nisoko ifite amahame mbwirizamuco. Mubisobanuro iyo soko yitwa Imana. Dore ibyo Pawuloyavuze mu Baroma 1:20, "Kuko kuva isi yaremwa, imico y'Imana itagaragara, imbaraga zayo z'iteka na kamere yayo

byaragaragaye neza, byumvikanemubyakozwe kugirango abantu batagira urwitwazo." Pawuloyari afite ukuri. Niba udashobora kureba hirya no hino ukareba ibyakozwe hanyumaukamenya ko ibimenyetso byinshi bihari kuri iyo Mana ndengakamere, ishobora byose, ifite ubwenge-bwenge, imico-yose, ni iki gishobora kukwerekana?

Ibintu byose byaturutse he? Ibintu byose byaturutse ku Mana ishobora byose yo mwijurun'isi, yadukunze ikaturema kandi ibyo tubona byose.

Amategeko karemano cyangwa imbaraga zidasanzwe?

Tumubajije ikibazo kijyanyen'inkomoko, ubushishozi bwa gikristo nuko iyi si

yagombagakugira intangirirondengakamere. Intangiriroya Bibiliya, Ijambo ry'Imana, igira iti "Mu ntangiriro, Imana yaremye ijuru n'isi." (Itangiriro 1) Icyo kintu kimwe

kigenzurwa inshuro nyinshimubyanditswe Byera. "Yiziritse ku mucyo nk'umwenda, arambura ijuru nk'ihema kandi ashyira ibiti by'ibyumba bye byo hejuru hejuru y'amazi yabo. Ahindura ibicu igare rye kandi agendera ku mababay'umuyaga. Ahindura umuyaga intumwa ze, umuriro w'umuriro abakozi be. Ashyira isi ku rufatiro rwayo."

(Zaburi 104) Nindewaremye ibintu byose bihari? Imana yakoze - Imana Data, Mwana na Roho Mutagatifu.

Nanone, Abakolosayi 1:16, hagira hati "Kuko kuri we ibintu byose byaremewe, ibintu byo mu ijuru no ku isi, bigaragara kandi bitagaragara, yabaintebe, imbaraga, abategetsu cyangwa abayobozi, ibintu byose yaremwe na We kandi kuri We. Ari imberey'ibintu byose kandi muri We, ibintu byose bifatanyiriza hamwe." Ibyo ni ibisubizo kubakristo. Nigute ibintu byose byageze hano? Hariho imbaraga zidasanzwe.

Ariko kubantu bakomeza kwemeza ko ibintu byose byabayehobinyuzemubaragakaremano, usanga bari mumwanya utazi kwirwanaho.

Hariho ibintu bibiri by'ibanze kuri iyi sanzure. Hariho ibintu kandi hariho imbaraga. Ikibazo nuko ntakibazo cyangwa imbaraga bifite muri bo ubwabo imbaraga zo guhanga. Ibintu ntibirema ikindi kibazo. Igice cy'igiti ntabwo gisanzwe kirema ikindi giti. Ibintu n'imbaragabikomeje gukoreshwa. Ni kangahe wigeze wumva abahanga batubwira ko iyi sanzure yacu irimo kugenda? Tubwirwa ko izuba ryacu, ari inyenyeri muri galaxy ya Nzira Nyamata, ni imyakayo hagati. Tuvuge, imyakamiriyariuhereye none izuba ryacu amaherezo rizakoresha imbaraga zaryo zose. Irahita. Niba isanzure yacu igizwe nibintu n'imbaraga, ibyo bintu byaturutse he? Mu mategeko asanzwe, ntabwo baremye ubwabo. Baturutse he? Mu mategekokaremano, barimo guhindagurika kandi bagiye gukoreshwa. Nindewaremye ububiko bunini bwingufu? Siyanse karemano ntabwo izi igisubizo.

Ubuganga bwa siyansi bugezweho buvugaga ko urumuri, igihe cyose rwaremewe, rwavuye mubantu bitabaho. icyo ni igitekerezogishimishije, sibyo? Mu gitabocyasohowe atari

kera cyane cyiswe "Ibibazo n'Ubwihindurize", kivugaga ko icyo kintu ubwacyo, "Gukeka ko ubuzima bwose buturuka ku binyabuzima bigombagukorwan'umuhanga wa none niba yemera ko ikibazo, 'Ubuzima ni iki?' ni muri siyansi karemano. " Ingingo ni abavugaga ko nta mpamvu ndengakamerebagombakuvugaga ko ubuzima bwavuye mubantu bitabaho. Ariko, ibyo biguruka muri

isura ya siyansiigezweho. Wigeze wumva inyigishoyibisekuruza byizana, igitekerezo cyamamaye mu kinyejana cya 19 kivuga ko ubuzima bwavuye mubintu bitabaho?

Abakera bakundaga kwizera ko inyo ziva mu musatsi w'ifarashi zashizwe mu mazi. Ah, ariko hajeumuhanga uzwi ku izina rya Louis Pasteur. Ushobora kuba waramwumvise, yari munini mumata. Pasteur binyuze mubushakashatsi bwinshi yagenzuye umwanzuro ko ubuzima budashobora kuva mubintu bitabaho. Urabona igitekerezo? Urabona ko abavuga ko iyi si n'iyi sanzure hari ukuntu byahozegusa?

Siyanseigomba kwiyanga kugirango ifate ibitekerezo bitaremye. Mugihe tureba iki kibazo, "Ibintu byose byaturutse he?" Iyo ugabanijwe guhitamo, haba hariho ndengakamere

imbaraga zo guhanga, cyangwa hariho amategeko asanzwe. Nta byukuri guhitamo. Hagomba kubaho imbaragandengakamere.

Ari hano mubishushanyo cyangwa ni hano kubwimpanuka?

Tekereza ko isiyacu yuzuyemo amamiriyoni yibinyabuzima, kimwe muricyo cyose kikaba kigoye kandi gikomeye kuruta ikintu cyose cyakozwe n'abantu. Muyandimagambo,

hagomba kubaho ubwenge bwinshi bujyanye nizo mbaragandengakamerezishyira

byose hano. Umubiri wacu ugizwe na miriyoni amaganaya selile. Wari uzi ko buri kagari gato gafite sisitemu y'amashanyarazi igoye kuruta sisitemu ya terefone y'umuji utuwe n'abantu 30.000? Ntabwo ibyo bitangaje? Ikibazo ni iki, "Hari ikintu cyakozwe n'abantu

twakagombye kubara usibye gushushanya ubwenge n'umusaruro?" Tekereza sisitemu ya terefone mu muji ungana n'Umujyi wa New York. Tekereza kuri switch zose, insinga zose zigoye, satelite hejuru-ihuza. Tekereza ku bintu byose byagiye muri ibyo. Tekereza

umuntu akubwira ko ntamuntu wabiteguye. Ntamuntu washushanyije amashusho, nta gahunda yarihari, kandi ntanumwe wigeze akora ibintu byose, ariko byabaye gusa.

Igicucu kinini kwisi ntabwo cyakwemera. Gushyira mu gaciro bivuga ko niba tubonye ikintu kitoroshye, dufata igishushanyo ubwenge. Ko bidasekeje gutekereza ko

igikoresho cyose cyakozwe n'abantu cyakozwe nta gishushanyo mbonera n'umusaruro, ni ubuhe buryo buteye ubwoba gutekereza ko nta gishushanyo cyigeze kiboneka muri

ibyo bintu bitakozwe n'abantu, kimwe muri byo kikaba gikomeye? Ubwonko bwumuntu, umubiri wumuntu, impyiko - sisitemu ikomeye yo kuyungurura isi. Umuhanga umwe

yavuze mu kinyamakuru gisherutse kuvuga ko amahirweya molekile imwe ya poroteyine igwa hamwe mu buryo butunguranye - amahirweya byoyari $1 \times 2.02 \times 10$ yazamutse ku

mbaraga za 239. Ni kubwamahirwe cyangwa byaribishushanyije? Umwizerayemera ibice nka Zaburi 19: 1 igihe Dawidiyanditse ati: "Ijuru rivuga icyubahiro cy'Imana kandi isanzure ryamamaza ibikorwa byayo." Hariho rwose igishushanyo kandi cyaricyiza cyane.

Ndengakamere cyangwa Kamere?

Ntibyarindengakamere. Igishushanyo cyangwa impanuka? Byagombaga kuba byarateguwe. Ariko tuvuge iki kuri kamere

y'uwo Muremyi? Ndimbo mbona abantu benshi cyane kwisiyacu bafite ubushake bwo kwemera ko hagomba kubaho Umuremyi, ariko benshi kandi benshi batekereza ko Umuremyi yariimbaragazisi, isi nini nini yingufu ziri hanzeyisi, ntabwo ari Imana yumuntu. Kuri ibyodukeneye kurebera hamwe isanzure ryacu. Rimwe na rimwe, tubona ibintu bidasanze, ariko ibiremwa muntu bituye iyi si bifite imyumvire mvukanwa. Ntabwo bitangaje kuba mugihe uzenguruka imicoyabaga kuri iyi si mu binyejana byinshi ko hariho guhuza bidasanze mubyo twita ibyizanibyo twita bibi. Niba usubiye mu Banyamisiri cyangwa Abahinde b'Abanyamerika cyangwa muri Incasi cyangwa Abanyababiloni, imico itigeze ihura hagatiyabo, kandi muri rusange amategekoyabo yari asa cyane. Buri gihe byari bitemewe kwica, buri gihe byari bitemewe kwiba, kandi kubeshya byaribinyuranyijen'amategeko. Muri buri micoyabaga hariho amahame yimibonano mpuzabitsina. Hariho, bisa nkaho, mumitimayabantu harimo kuvuka icyiza n'ikibi. Bisa kwisiyose. Ni ukubera iki ari rusange twita umuntu nka Hitler cyangwa Saddam Hussein mubi? Ikibi cyabagisobanura iki niba tutaremwe n'Umuremyi w'imyitwarire? Ibibi byabaaribyho nkunda bitandukanyenibyanu, kandi ibyo dukunda byababyinshi nkuko hariho abantu ku isi, ariko siko bimeze. Twahawe imyumvire. Imyitwarireiboneye ntabwo iva mubitari umuco. Niba twavuye mu rutare, umwanda, nibintu, twakuye umutimanama cyangwa imyitwarire?

Dutangiyeye kubona ko isokoyibintubyosearibyho, nisoko idasanze ndengakamere, isoko ifite imbaraga nubwengebuhebuje, nisoko ifite imyitwarire nimyitwarire, kandi mubisobanuro, iyo soko yitwa Imana. Dore ibyo Pawuloyavuze mu Baroma 1:20, "Kuko kuva isiyaremwa, imicoy'Imana itagaragara, imbaraga zayo z'iteka na kamere yayo byaragaragaye neza, byumvikanemubyakozwe kugirango abantu batagira urwitwazo." Pawuloyari afite ukuri. Niba udashobora kureba hirya no hino ukareba ibyakozwe kandi ukamenya ibimenyetso byinshi bihari kuri iyo Mana ndengakamere, ishobora byose, ifite ubwenge-bwenge, imico-yose, ni iki gishobora kukwerekana?

Ibintu byose byaturutse he? Kuva ku Mana Ishoborabyose yo mwijurun'isi, yadukunze akaturema nibintu byose tubona.

1. Imbaraga z'iteka na kamerey'Imana birashobora kumvikana neza nibyo Imana yaremeye?

Yego ___ Oya ___

2. Ibintu byaremwe bite?

a. ___ Ntazwi

b. ___ Urusaku runini

c. ___ yaremwe nimbaraga zidashira

d. ___ Nta na kimwe muri ibyo byavuzwe haruguru

3. Niki muri ibyo bintu bibiri mu isanzure cyaremwe?

a. ___ Ikintu

b. ___ Ingufu

c. ___ ntabwo

4. Ibyaremwe byabaye ku bw'impanuka.

Nukuri ___ Ikinyoma___

5. Kubera ko kubaho kwizima bibaho mwisiyinyamaswa, ubwo rero ntamahame mbwirizamuco abaho mubumuntu?

Nukuri ___

Ikinyoma ___